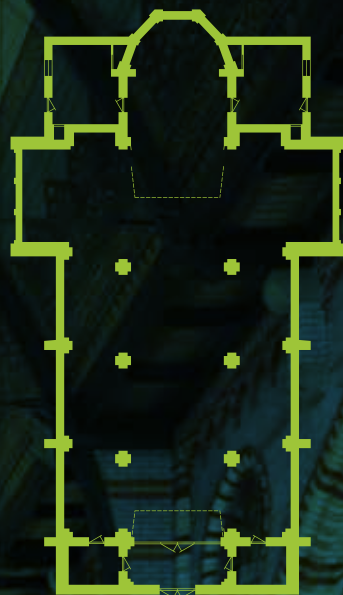
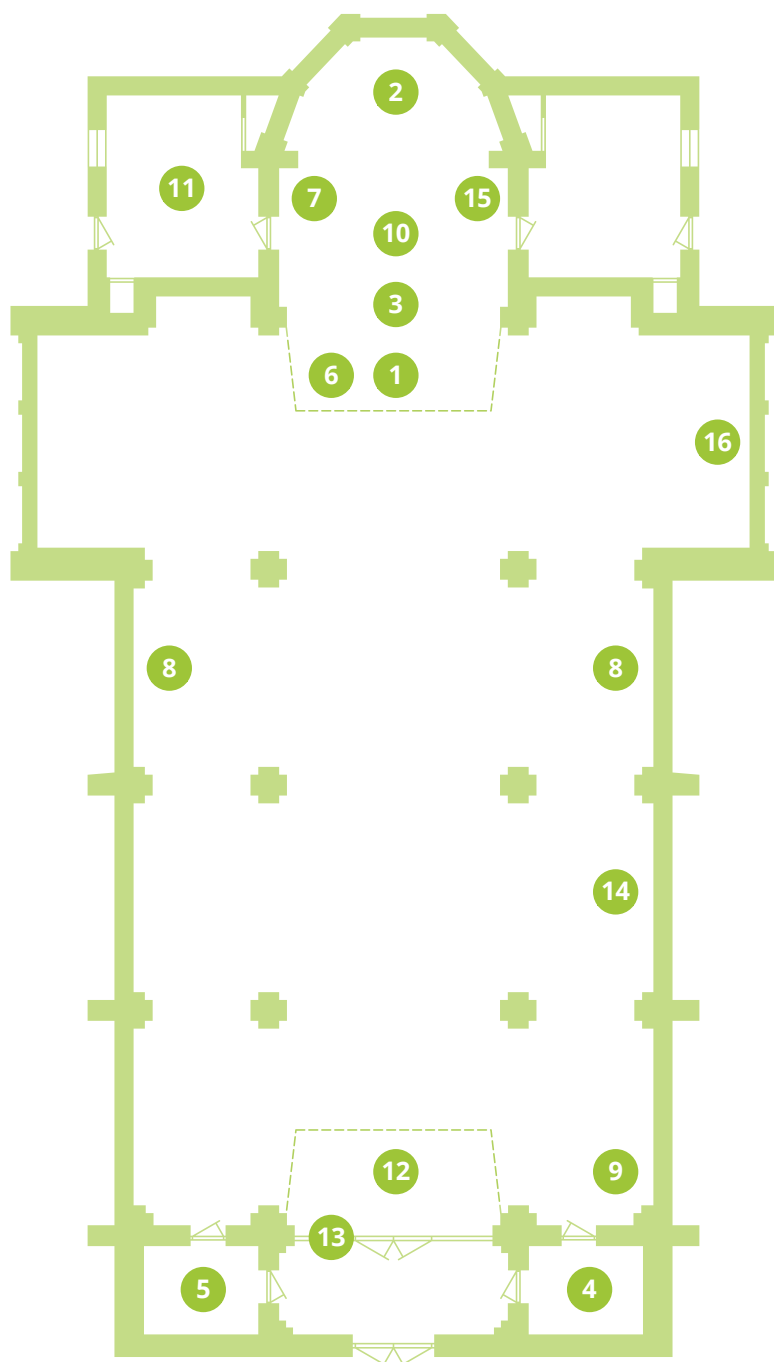

RUIMTE VOOR GOD

Ben je klaar voor een hernieuwde kennismaking?
Lees hier hoe een kerkgebouw is ingericht en wat de betekenis daarvan is.

Foto's:
R. Mangold: 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 14, 15
I. Bertens: 2, 13
J. Wouters: 6, 12
E. Jansons: 7
D. van Roosendaal: 16
Bisdom 's-Hertogenbosch: 11

1. Altaar

Altaar (van het woord 'hoogte') is een tafel uit hout of steen, waaraan de priester de eucharistie viert, te midden van de gelovigen. Veel kerken hebben een hoogaltaar en een altaartafel meer naar voren, waaraan de eucharistie wordt gevierd. Het altaar verwijst naar Christus, de hoeksteen.

2. Tabernakel

Kluisvormige kast, vaak onderdeel van het hoogaltaar, waarin de heilige Communie wordt bewaard (geconsecreerde hosties). Het woord tabernakel is afgeleid van de tent die de Israëlieten meedroegen tijdens hun woestijntocht, met de stenen platen van de tien geboden erin.

3. Priesterkoor

Gedeelte van het kerkgebouw waarin het altaar en de lezenaar (ambo) staan, de centrale plaats in de viering van de liturgie. Soms wordt dit ook wel het liturgisch centrum genoemd.

4. Doopvont

In veel kerken is een doopkapel nabij de ingang van de kerk ('fons', vont = bron). Door het doopsel wordt iemand opgenomen in de Kerk, treedt binnen in de geloofsgemeenschap en krijgt deel aan het nieuwe leven met Christus.

5. Mariakapel

Maria, de moeder van Jezus, heeft een bijzondere plaats in de Kerk. Als we iets in gebed aan God vragen, kunnen we ook Maria vragen om met ons mee te bidden voor iets of iemand. Dat heet: de voorspraak van Maria. Veel mensen steken in de Mariakapel een kaarsje op.

9. Kaarsen

Kaarsen die branden tijdens de liturgie bij het altaar zijn symbool van het licht van Christus. De kaarsjes die wij opsteken zijn een uitdrukking van ons gebed, zonder omhaal van woorden.

13. Wijwater

Dit is gezegend water. Bij het in- en uitgaan van de kerk maken veel gelovigen een kruisteken met wijwater. Zij gedenken daarmee hun doopsel en hun verbondenheid met de Kerk, en bidden om Gods bescherming.

6. Ambo

Deze lezenaar staat in het priesterkoor. In de liturgie wordt vanaf de lezenaar voorgelezen uit de heilige Schrift (de Bijbel) en meestal ook gepreekt.

10. Kruisbeeld

Bij het altaar is een kruisbeeld ten teken van Jezus' kruisoffer en verrijzenis. Ook elders in de kerk vind je kruisen of kruisbeelden met: INRI 'Iesus Nazarenus Rex Iudeorum' (Jezus van Nazaret, Koning der Joden).

14. Biechtstoel

In het sacrament van boete en verzoening kun je als gelovige aan een priester je zonden belijden, in het vertrouwen dat God bereid is je opnieuw te vergeven. Biechten kan in de biechtstoel, eventueel ook op een andere plek die je met de priester afspreekt. Paars is de kleur van berouw en boete.

7. Godslamp

Kaars of olielamp die dag en nacht brandt bij het tabernakel. Hiermee wordt aangegeven dat Jezus Christus aanwezig is in het heilig Sacrament.

11. Sacristie

In dit vertrek bekleden de priester en zijn assistenten zich met de liturgische gewaden. Zij begeven zich van hieruit naar de kerk voor de viering van de liturgie. De zorg voor de sacristie rust bij de koster(s).

15. Wierookvat

Wierook (korreltjes hars op gloeiende kooltjes) wordt verbrand in een wierookvat. Bij plechtige vieringen worden het evangelieboek, het altaar en de aanwezigen bewierookt. In de paaswake ook de paaskaars en tijdens een uitvaart de overledene. De omhoog kringelende rook symboliseert de opstijgende gebeden.

8. Kruisweg

Uitbeelding van de lijdensweg die Jezus met zijn kruis ging, van de plaats waar Pontius Pilatus Hem ter dood veroordeelde, naar de plaats van de kruisiging (Golgotha). Op vrijdag of in de Veertigdagentijd trekken gelovigen biddend langs de veertien kruiswegstaties.

12. Orgel

Het orgel wordt in de liturgie gebruikt om de koorzang en de samenzang te begeleiden. Ook klinkt op bepaalde momenten in de liturgie orgelmuziek.

16. Gedachteniskruisje

In veel kerken is een speciale plaats waar de overledenen worden herdacht door een kruisje met hun naam op te hangen. Op Allerzielen (2 november), daags na Allerheiligen, wordt gebeden voor de zielenrust van alle gestorvenen.

Je bestaan in Gods hand leggen

HET KERKGEBOUW

Het woord 'Kerk' houdt verband met het Griekse woord 'Kurios'. Dat betekent 'Heer'. Een kerkgebouw is op de eerste plaats het huis van God. Een kerkgebouw is een 'gezamenlijk project' van God en van de mens: door mensen in geloof gebouwd en aan God toegewijd. Een kerkgebouw doet veel mensen even stil staan bij hun relatie met God. Het kerkgebouw is ook een verwijzing naar de geloofsgemeenschap die er kerkt. De gelovigen zijn de levende stenen die samen de gemeenschap rond de Heer vormen. Bovendien is een kerk een teken van menselijk kunnen: voor God is vaak het mooiste nog niet mooi genoeg.

Je bestaan in Gods hand leggen

Met het bouwen van een kerk maken mensen letterlijk ruimte voor God in hun leven. In deze ruimte spreekt God in de liturgie tot de mens in het gelezen woord van de Schrift, vraagt om antwoord en nodigt uit tot navolging in het leven van alledag: "Gelukkig die het woord hoort en het beleeft" (cfr. Matteüs 13, 16).

In de voorbede worden de vragen en noden die leven in de parochie en in de samenleving aan God voorgelegd in gebed. Het vragend bidden gebeurt namens de geloofsgemeenschap en vanuit betrokkenheid op de wereld dichtbij en ver weg. Bij de voorbede is sprake van een wisselwerking tussen mensen die hun bestaan in Gods hand leggen en de Heer die hart voor hen heeft.

In de eucharistieviering antwoorden de gelovigen met de uitroep: "als wij dan eten van dit brood en drinken uit deze beker, verkondigen wij de dood des Heren totdat Hij komt." De Heer is blijvend aanwezig in het heilig Sacrament, dat bewaard wordt in het tabernakel. De kerkgangers worden gezegend en uitgezonden om als christenen daden van geloof te verrichten.

In het kerkgebouw...

In de Kerk worden de sacramenten gevierd. In de vieringen van de sacramenten ontmoeten wij Jezus zelf. De sacramenten zijn tekens, in woord en gebaar, die we in Jezus' Naam in de gemeenschap van de Kerk mogen vieren. Zo komt de verrezen Heer op een unieke manier bij ons. "De apostelen trokken uit om overal te prediken, en de Heer werkte met hen mee en schonk kracht aan hun woord door de

tekenen die het vergezelden" (Marcus 16, 20). De Katholieke Kerk kent zeven sacramenten:

- Doopsel
- Eucharistie
- Vormsel
- Boete en verzoening
- Ziekenzalving
- Wijding
- Huwelijk

Vanuit het kerkgebouw...

Het evangelie roept ons op om ons in te zetten voor onze naasten. Maar hoe weet je nu wat er gedaan moet worden, zeker in een wereld die steeds complexer geworden is? De sociale leer van de Kerk helpt bij het vinden van antwoorden op deze vragen. De sociale leer van de Kerk is ontstaan als een antwoord op concrete problemen in de samenleving.

De sociale leer van de Kerk is ten diepste verbonden met onze roeping en met het vieren van de sacramenten. We worden gevoed door de sacramenten om onze band met Christus te versterken en om te getuigen van Gods liefde in woord en daad. Die liefde is de rode draad die door de sociale leer van de Kerk loopt. Kernwoorden in de sociale leer zijn onder meer: menselijke waardigheid en solidariteit.

Iedere tijd opnieuw vraagt om een eigen vertaling in denken en doen op basis van het evangelie. Daarom raakt de sociale leer van de Kerk direct aan onszelf, aan ons werk en ons consumptiepatroon, aan onze inzet voor anderen dichtbij en ver weg.

Heel praktisch: barmhartigheid

De Kerk kent zeven werken van barmhartigheid. De werken van barmhartigheid vinden hun oorsprong in het evangelie van Matteüs (Matteüs 25, 35-36), waar Jezus zegt: "Want Ik had honger en gij hebt Mij te eten gegeven. Ik had dorst en gij hebt Mij te drinken gegeven. Ik was vreemdeling en gij hebt Mij opgenomen, Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed, Ik was ziek en gij hebt Mij bezocht, Ik was in de gevangenis en gij hebt Mij bezocht." Er zijn zeven lichamelijke werken van barmhartigheid:

- Hongerigen te eten geven
- Dorstigen te drinken geven
- Naakten kleden
- Doden begraven
- Vreemdelingen opnemen
- Zieken bezoeken
- Gevangenen bezoeken

Paus Franciscus heeft voorgesteld om 'zorg voor de schepping' als achtste werk van barmhartigheid toe te voegen, mede omdat de armen het eerst en het meest te lijden hebben onder de gevolgen van klimaatverandering.

Naast de lichamelijke werken van barmhartigheid zijn er ook zeven geestelijke werken van barmhartigheid, zoals bedroefden troosten en bidden tot God voor de levenden en de doden.

RKKerk.nl

katholiek
leven.nl

Dit is een uitgave van katholieklevens.nl en rkkerk.nl voor rooms-katholieke parochies vanwege 'Back to Church: Kerkproeverij' 2018. Je vindt ons op www.katholieklevens.nl en www.rkkerk.nl.